

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.554/2025/14.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2026. január 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2026. január 28-án kihirdette a következő

v é g z é s t:

Az emberölés előkészületének büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2025. június 4. napján kihirdetett 11.B.122/2024/162. számú ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a vádlott megváltozott neve: *L. Á. P.*, továbbá a felmentő ítélet folytán a kártalanítás és a megtérítés feltételei fennállnak. A kártalanítást igénylő a kártalanítást megalapozó jelen határozat közlésétől számított egy éven belül érvényesítheti a kártalanítási igényét. E határidő elmulasztása jogvesztő.

A vádlott lakcíme: lakcím., értesítési címe: Cím1, tényleges tartózkodási helye megszűnt.

A másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésnek már nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával a vádtól érdemben eltérő tényállás megállapítása után Terhelt1 vádlottat (a másodfokú eljárásra megváltozott neve: *L. Á. P.*) az emberölés büntettének előkészülete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1), (3) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a kihirdetését követően nyomban az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a felmentése miatt, a bűnösség váddal egyező megállapítása és büntetés kiszabása érdekében (162. sorszámú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv 14. oldal 8. bekezdés). Indokai szerint a törvényszék helytelen ténybeli következtetéssel állapította meg a tényállást, mely részben megalapozatlan, a bíróság ugyanis tévesen jutott arra, hogy nem bizonyított a vádlottnak sértett1 sértett elleni ölési szándéka és ezt igazoló, az eszköz készítésére és a szándék kinyilvánítására vonatkozó tények. tanú3 és tanú7 egyértelműen terhelő vallomásait megfelelő indok nélkül vetette el, miként a bizonyítás kiegészítésére irányuló ügyészségi bizonyítási indítványt is. A helyes következtetésekkel megalapozott tényállás állapítható meg a másodfokú eljárásban és ez alapján okszerűen vonható következtetés a vádlott bűnösségére a Btk. 160. § (1) és (3) bekezdése szerinti emberölés büntettének előkészületében (vármegye neve Vármegyei Főügyészség B.368/2024/38.).

[3] A vádlott és a védő tudomásul vették az elsőfokú bíróság határozatát (162. számú tárgyalási jegyzőkönyv 14. oldal 9-10. bekezdés).

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.3./2025/10. számú írásbeli észrevételében az ügyészségi fellebbezést és indokait fenntartva tett indítványt az eltérő tényállás megállapítása mellett a vádlott bűnösségének váddal egyező megállapítására és büntetés kiszabására. Külön kitért M. R., tanú3 és tanú7 tanúvallomásaira, melyek érvei szerint kétséget kizáróan bizonyítják a vádlott előkészületi cselekményeit és szándékát, utalva arra is, hogy M. R. tanúvallomásának elvetése logikailag hibás alapokon nyugszik.

[5] A védő a vádhatóság írásbeli perorvoslati indokaira írásbeli észrevétel formájában fejtette ki álláspontját, mely szerint az ügyészség a törvényes bizonyíték-értékelést támadja, sem tanú7, sem tanú3 nem adnak alapot a vádlotti védekezés elvetésének, s különösen arra nem engednek következtetni, hogy a vádlott a vádban megjelölt eszközökkel sértettl életét akarta kioltani, vagy e szándékát hangoztatta mások előtt (8. sorszámú másodfokú irat).

[6] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el. Bizonyítás felvételére sem a vád, sem a védelem nem tett indítványt, tárgyalás tartására nem volt perjogi ok.

[7] A nyilvános ülésen megjelent ügyész és a védő érdemi nyilatkozataikat fenntartották, a vádlott nem kívánt részt venni az eljárási cselekményen. ügyész és a védő érdemi nyilatkozataikat fenntartották, a v kívánt részt venni az eljárási cselekményen.

[8] Az ügyészségi fellebbezés nem alapos.

[9] Az ítéltábla – a vádhatósági jogorvoslat okára és irányára figyelemmel – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség kérdésében elfoglalt álláspontra, a felmentésre és indokaira, valamint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező, bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésre.

[10] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-g) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, és az ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.

[11] Ami a ténykérdéseket illeti. Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének a törvény által meghatározott keretek között eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdésében meghatározott tényálláshoz kötöttség elve szerint a másodfokú eljárásban is irányadó.

[12] A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív formában nem határozza meg, arra a megalapozatlansági okok nemlétéből lehet következtetni. Ettől függetlenül rögzíthető, hogy általában a tényállás megalapozott, ha az elsőfokú bíróság (az elsődleges ténybíróság) a vádló által vád tárgyává tett és általa bűncselekménynek értékelt eseményt a vád keretei között, a tettazonosság elvének megfelelően a törvényes bizonyítás lefolytatását követően valósághűen, helyesen és hiánymentesen állapítja meg (BH2024. 106. [49]). A vádtól eltérő tényálláson alapuló felmentő ítéletnél értelemszerűen a tettazonosság sajátosan érvényesül.

[13] A klasszikus, ún. „négyes” megalapozatlansági okcsoportot a felderítetlenség, a tényállás megállapításának hiánya, vagy hiányossága, az iratellenesség és a helytelen ténybeli következtetés alkotják. A felülbírált ügyben egyik ok sem mutatható ki.

[14] A tényállás nem felderítetlen, mert a bíróság a vád keretei között a vádló által megjelölt és az ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékokat megvizsgálta és értékelte. Megjegyzendő e körben, hogy az ügyészség által nem indítványozott, a vádlottat terhelő bizonyítékok beszerzésére a bíróság nem köteles [Be. 163-164. §. rendelkezései]. Ettől nincs elzárva (EBH2019. B.23.), de arra nem kötelezhető és ez nem kérhető számon rajta, figyelemmel a Be. 593. § (4) bekezdésére. Az ügyészség személyi bizonyításra irányuló indítványát a törvényszék ugyan elutasította, de ennek meggyőző indokát adta és a bizonyítás mellőzése nem eredményezett megalapozatlanságot.

[15] A tényállás nem minősül hiányosnak és iratellenesnek sem.

[16] A helytelen ténybeli következtetés kerülhet szóba mint megalapozatlansági ok, ezért azt a másodfokú bíróság nagy körültekintéssel vizsgálta. A helytelen ténybeli következtetés mint tényhiba szorosan kapcsolódik a közvetett bizonyításhoz és ezáltal a jogirodalom és a bírói gyakorlat által kialakított bizonyíték-értékelő elméletekhez (a bizonyítékok zárt láncán alapuló ún. láncelmélet, a bizonyíték és a bizonyítandó tény kapcsolatán nyugvó háló-elmélet, továbbá a bizonyítékok kapcsolódására, összhangjára hangsúlyt helyező, ún. „szinergia” elmélet).

[17] A közvetett bizonyítás tényből tényre vont következtetés. Létezik egy kiinduló, alaptény, s abból a további következtetés. Ha a kiinduló tény téves, avagy ezen alaptényből a további tények megállapítása, akkor állapítható meg téves ténybeli következtetés. A következtetési folyamatban igen nagy jelentősége van a logika törvényeinek (melyek által meghatározott a döntéshez vezető bírói gondolati folyamat) és magának a bírói meggyőződésnek, mely a magyar büntetőeljárásnak igen fontos eleme, ami megnyilvánul a bizonyítékok egyenként és összességében való szabad értékelésének elvében, a tényállás megállapításában és a tényálláshoz kötöttségben, mely, [a törvény által deklaráltan több mint hetven év óta élő jogintézmény a bünvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. törvénycikk (Bp.) 1949. évi XI. törvény általi módosítását követően] a magyar büntetőper fejlődése során a Be.-ben jól érzékelhetően már kevésbé szigorú szabályokat tartalmaz a ténybeli reformáció kiterjesztésével mind a másodfokú, mind a harmadfokú eljárásban, eltérően az 1998. évi XIX. törvény rendelkezéseitől, különösen pedig a másodfokú eljárást érintően az 1973. évi I. törvénytől.

[18] Jelen esetben a kiinduló tény adott és nem vitatott: a vádlott által az ügyészségre történő előállítás előtt, sértettl ügyész által végzett gyanúsított kihallgatás napján viselt sportcipők nyelvéből, rejtett módon tárolt és támadásra alkalmas, kisebb méretű eszközöket fedezett fel a büntetés-végrehajtási őrszemélyzet. A tárgyak főbb paramétereit ugyan az észlelők nagy vonalakban leírták, de hangsúlyos, hogy a pengéből készült vágó jellegű, és a fogpiszkálókából kialakított szűrőeszközök mint lényeges tárgyi bizonyítékok lefoglalása, dokumentálása, rögzítése, azaz a megfelelő kriminalisztikai biztosítása nem történt meg a büntetés-végrehajtás által, azt a nyomozás sem fogatosította és az elsőfokú eljárásban sem volt eredményes annak megjegyzésével, hogy ez tisztán nyomozási feladat, mely alapvető lett volna a megalapozott vádemeléshez, ha a vádhatóság az eszközöket az emberölés előkészülete objektív (külső) tényeit megalapozó bizonyítéknak tekintette. Az eszköz méreteit a vád sem határozta meg és bűnjelvizsgálat és kompetens szakértői vizsgálat nélkül biztonsággal ki sem mondható az élet kioltására való alkalmasságuk, vagy komoly sérülés okozására képességük. Az viszont tény, hogy az eszközt a vádlottnál találták meg, önmagában azonban e tény, még abban az esetben is ha a vádlott készítette e dolgokat és tudott arról, hogy birtokában vannak, még nem alkalmas annak megállapítására, hogy sértettl sértett megöléséhez kívánta azokat felhasználni. A vádlott egyébként tagadta az eszközkészítést és a célzott birtokbavételt is, mely védekezést az elsőfokú bíróság elfogadott. E részben valóban merültek fel komoly bizonyítékok a terhelti vallomása hitelt érdemlőségével szemben a zárkatársak (így az 1. számú tanú és tanú3 tanú vallomása alapján), de az elsőbírósági mérlegelés e körben sem kifogásolható és főként nem felülmérlegelhető a másodfokú eljárásban.

[19] A törvényszék helyesen vont arra is következtetést, hogy nem igazolható, miszerint a vádlott a akár a feltalált és bírói vizsgálat alá ismeretlen hollétük miatt nem vonható eszközökkel, akár az ügyész megölési tervének más előtt (zárkatársak) kinyilvánításával valóban, komoly szándékkal a vád szerint passzív alanyként megjelölt sértettl életére kívánt törni, és ezt készítette elő, illetve ezirányban fejezte ki szándékát, mely ugyan felhívásként nem értékelhető, de alkalmas lehet az előkészület megvalósítására.

[20] Az 1. számú tanú, valamint tanú3 elsősorban a nyomozás során tett részletes és terhelti vallomásával szemben a bíróság alapos értékelés körébe vonta tanú2 büntetés-végrehajtási dolgozó, K. K. benyújtó1 nevelő és K. R. Zs. fogvatartott zárkatárs vallomását, mely bizonyítékok együtt és összességében is ésszerű kételyeket támasztottak a vádbeli tényállással szemben. A ténymegállapítások erre nézve tisztán törvényes bírói mérlegelésen alapszanak, mely nem támadható. Ha kétség merül fel – mint jelen esetben – a vádlott terhére rótt cselekmény megvalósítását illetően, a bíróságnak a vádlott javára kell döntenie az in dubio pro reo (a kétséget kizáróan nem bizonyított tény a terhelt terhére nem értékelhető) és a favor defensionis (a vádlottnak nyújtott kedvezmény) elvéből is következően. Ezen okok miatt az alaptényből a további tényre következtetés, vagyis részben nemleges következtetés helyes, az abban foglaltakkal az ítéltábla egyetértett.

[21] Az ügyészségi fellebbezésben foglaltakra, kitérve a védői észrevételre is, az elsőfokú bírósági álláspont helyességét támasztják alá különösen:

- az eszköz felderítetlensége, pontos leírásának hiánya, a büntetés-végrehajtás eljárása, a büntetőeljárás megindításának módja, mely azt jelzi, hogy az eseményeket legközvetlenebbül

megismerő büntetés-végrehajtási szervezet nem tartotta olyan jellegűnek az eszköz megtalálását, hogy nyomban az eljárás megindítását kérje,

- a sértett személyében rejlő ellentmondások, hiszen a bizonyítás során felmerült egy teljesen más jellegű kapcsolathoz köthető más ügyész is mint lehetséges célpont, mely az adott vád sértettre vonatkozó tényeit kérdőjelezi meg,
- az a tény, hogy sem sértettl, sem a büntetés-végrehajtási dolgozók, de még a zárkatársak többsége sem erősítette meg, hogy olyat tapasztalt, miszerint a vádlott a kérdéses eszközökkel a sértettet meg akarta ölni és e szándékát komoly formában hangoztatta,
- a vádlottnak tényleges érdeke, oka sem volt ilyen cselekményre, ha a vádlott is készítette az eszközöket, mely egyébként az irányadó tényállás alapján nem volt bizonyított, még akkor sem lehet abból következtetni, hogy az őt kihallgató ügyészt kívánta megölni, valószínűbb, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben felmerült konfliktusok folytán védekezést szolgáltattak-e tárgyak, másfelől a vádlott éppen szabadulásában bízott az ügyészi kihallgatás előtt és során, mely tény szintén az ügyész elleni bűncselekmény kitervelése ellen szól.

[22] A bírói mérlegelés kapcsán utalni kell rá, hogy a bizonyításon mint megismerő tevékenységen keresztül visz az út a bizonyítékok értékelésén keresztül a tényállás megállapításáig. Az ítélethozatalban az objektív tényezők mellett hangsúlyt kapnak a szubjektív elemek, így a bírói meggyőződés, mely nem korlátok nélküli, hiszen azt behatárolják az eljárási szabályok, a logika törvényei, az észszerű gondolkodás szabályai. Jelen esetben ezen határokat az elsőfokú bíróság megtartotta. Mérlegelése ezért nem támadható, felül nem mérlegelhető megalapozatlansági ok hiányában a másodfokú eljárásban. A bírói ítéletnek bizonyosságon kell alapulnia, a vád csupán valószínűséget támasztott alá, mely ugyan a vádemeléshez elég, azonban a vádlott elítéléséhez nem. E részben utal a másodfokú bíróság a magyar büntető eljárásjog irodalmában viszonylag kevésbé feldolgozott jogterület egyik alapművére (lásd: Nagy Lajos: Ítélet a büntetőperben. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1974, 115-175., 193-264. oldal). Bár a monográfia nem a Be. rendelkezéseit vizsgálta, azonban a bírói meggyőződés, a megalapozottság-megalapozatlanság kérdésköre, a bizonyosság és valószínűség logikai megközelítése alapvetően változatlan évtizedek óta.

[23] Az elsőfokú bíróság mérlegelése, a bírói meggyőződése kifejezésre juttatása a részletezett elveknek és a bírói gyakorlatnak megfelel. A logika törvényeit megtartotta a gondolati folyamata megfelel az észszerű bírói gondolati tevékenységnek, másképp fogalmazva a szillogizmus alkalmazása során sem vétett szabályt.

[24] Fontos leszögezni, hogy megalapozatlansági ok hiányában a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja (BH2023. 5). Ennek elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

Utal rá e körben az ítéltábla, különös tekintettel a magyar büntetőeljárásban is már hatályos, részleges precedens jellegre, hogy a közzétett, eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való

eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják (BH2020. 94., Kúria Bfv.I.486/2019.). A jelenleg hatályos szabályok szerint pedig a precedensektől való eltérés külön bírói indokolást is igényel és alapja lehet rendkívüli jogorvoslatnak is, ezért kiemelt fontosságú a Kúria gyakorlatának ismerete és követése.

[25] Összegezve: az elsőfokú bíróság törvényesen mentette fel a vádlottat az emberölés előkészületének büntette miatt emelt alól és a felmentés jogcíme is megfelel a törvényi rendelkezéseknek [Be. 566. § (1) bekezdés c) pont], ugyanis valóban nem bizonyítható, hogy a vádlott bűncselekményt követett el. Ez ugyan nem zárható ki, de kétséget kizáróan nem is bizonyított, így az adott perjogi helyzetben a bűnösséget megalapozó tényállást nem lehetett megállapítani.

[26] Törvényes a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés is.

[27] A másodfokú bíróság ezért a kifejtettekre is tekintettel az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával alapvetően helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[28] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta, ezért a másodfokú bíróság a helybenhagyás keretei között jelen határozatban pótlólag adott figyelmeztetést a kártalanítás és a megtérítés feltételeinek fennálltáról. E szerint a Be. 845. § (2) bekezdés a) pontja alapján kártalanítás jár a terheltnek a jogerős felmentés folytán a letartóztatásért, valamint az elrendelését megelőző bűnügyi őrizetért.

[29] A Be. 848. § (1) bekezdése szerint a kártalanítási igény a kártalanítást igénylő választása szerint egyszerűsített kártalanítási eljárásban vagy kártalanítási perben érvényesíthető. Fizetési meghagyásos eljárásban az igény nem érvényesíthető. A (2) bekezdés értelmében a kártalanítási igényt az állammal szemben kell érvényesíteni.

A Be. 849. § (1) bekezdése alapján a kártalanítást igénylő a kártalanítást igénylő a kártalanítást megalapozó határozat vele történő közlésétől számított egy éven belül érvényesítheti. E határidő elmulasztása jogvesztő.

Az egyszerűsített kártalanítási eljárásban az igényt az első fokon eljáró Ny.-i Törvényszéken kell benyújtani, míg a kártalanítási per elbírálására a polgári perrendtartás szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság jogosult.

A Be. 576. § (2) bekezdése alapján utalt rá a másodfokú bíróság, miszerint az ott írt, és a 19/2018. (VI.28.) IM rendeletben foglalt feltételekkel az állam megtéríti a vádlott költségét, valamint meghatalmazott védőjének a díját és költségét.

[30] A vádlott megváltozott, közokirattal igazolt új nevének és lakcímének rendelkező részben történt rögzítése a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontján alapszik.

[31] A másodfokú bíróság döntése nem ellentétes az elsőfokú bíróság ítéletéhez képest, ezért határozata ellen a Be. 615 § (1), (2) bekezdésre figyelemmel másodfellebbezésnek nincs helye.

Debrecen, 2026. január 28.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 11.B.122/2024/162. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.554/2025/14. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. január 28.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke